

Веденьєва О. А., здобувач,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна,
Жилкова А. А., магістр,
Університет ім. Коменського, м. Братислава, Словаччина

ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА НЕПОВНОЛІТНІХ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

Однією з умов розвитку суспільства в ХХІ сторіччі стало стрімке поширення інформаційних технологій, що розширили можливості для спілкування та самореалізації особистості. Проте, не зважаючи на ключову роль комунікаційних технологій, а саме мережі Інтернет, в житті сучасної людини, існують значні ризики у їх використанні, пов'язані з розповсюдженням шкідливої інформації, кіберзлочинністю, онлайн-шахрайством та ін. Особливу небезпеку такі негативні процеси та явища становлять саме для неповнолітніх, оскільки соціальне середовище, у тому числі й інформаційно-комунікаційні технології, значно впливають на розвиток психіки дитини та на її моральне здоров'я. Це також обумовлено тим, що діти не можуть належним чином оцінювати рівень достовірності інформації, що міститься в мережі Інтернет.

На сьогодні значна кількість дітей використовує у повсякденному житті різноманітні інтерактивні засоби спілкування, соціальні мережі, освітній та розважальний контент. Так, станом на листопад 2013 р. одну з найчисельніших груп у складі інтернет-аудиторії Уанету становили особи віком від 14 до 24 років (30,1%), із яких понад 8 мільйонів – діти [1]. Вражаючими також є наступні статистичні данні: за результатами опитування, проведеного компанією «Київстар», близько 76% батьків не знають, які саме Інтернет-ресурси відвідують їхні діти [2, с.11]. Це підтверджує той факт, що батьки не достатньо обізнані з тим, яким чином захистити дітей від негативного впливу в глобальній мережі.

У вітчизняному та міжнародному законодавстві існує низка нормативних актів, що закріплюють питання забезпечення безпеки неповнолітніх в мережі Інтернет: Конвенція ООН про права дитини, Факультативний протокол щодо торгівлі дітьми, дитячої проституції та дитячої порнографії до Конвенції ООН про права дитини, Конвенція про кіберзлочинність, Конвенції Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального розбещення, Закони України «Про охорону дитинства», «Про загальнодержавну програму «Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини» на період до 2016 року», Указ Президента України «Про питання щодо забезпечення реалізації прав дітей в Україні», «Рекомендації власникам веб-ресурсів, цільовою аудиторією яких є діти», затверджені Національною експертною комісією України з

питань захисту суспільної моралі та ін. Проте вищезгадані національні нормативно-правові акти не регулюють зазначені відносини комплексно, а спрямовані лише на окремі аспекти забезпечення інформаційної безпеки неповнолітніх.

Оскільки дана проблематика викликає значний суспільний інтерес, варто відзначити громадські ініціативи, що існують у даній сфері, а саме програму «Безпечний Інтернет» та Кодекс провайдерів щодо захисту дітей у глобальній мережі та на Інтернет-ресурсах, розроблений в рамках проекту «Заклик до активізації дій по захисту дітей від сексуальної експлуатації через використання інформаційних та комунікаційних технологій в країнах СНД та Балтійського регіону». Зазначений документ визначає політику компаній, що працюють у сфері інформаційно-комунікаційних технологій щодо попередження та боротьби (протидії) з усіма видами насильства, експлуатацією та жорстоким поводженням з дітьми в мережі Інтернет. Також методологічні поради батькам щодо убезпечення неповнолітніх в глобальній мережі розроблені такими міжнародними компаніями, як Facebook – «Facebook for Educators and Community Leaders Guide», Microsoft – «Безпека дітей в Інтернеті» та ін.

Отже, можна підсумувати, що питання безпеки неповнолітніх в мережі Інтернет наразі є досить актуальними. Так, до числа прав неповнолітніх, що потребують пріоритетного захисту, відноситься їх право на інформаційну безпеку, тобто на забезпечення захисту з боку суспільства і держави від тих видів інформації, які становлять небезпеку для життя і здоров'я дітей або можуть завдати шкоди їх нормальному моральному, духовному, психічному і фізичному розвитку.

Праву кожної дитини на отримання належної інформації відповідає обов'язок держави забезпечити, всіма наявними в її розпорядженні правовими засобами, захист неповнолітніх від деструктивної, соціально-негативної інформації, здатної завдати їй шкоди [4, с. 15]. Таким чином, інформаційна безпека є комплексною проблемою, що будується, в першу чергу, на необхідності визначення чіткого співвідношення державних, громадських та особистих інтересів дитини, встановленні меж реалізації інформаційних прав і втручання державних органів в інформаційну сферу життєдіяльності суспільства. Тому, на наш погляд, в числі основних напрямків інформаційної безпеки України має бути захист інтересів неповнолітніх в інформаційній сфері.

Література

1. Аудиторія Уанету, станом на листопад 2013 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.slideshare.net/rkaspirovych/201311-gemius-audienceoverview>.
2. Діти в Інтернеті: як навчитись безпеці у віртуальному світі: посібник для батьків / І. В. Литовченко, С. Д. Максименко, С. І. Болтівець, та ін. – К. : Аванпост-Прим, 2010. – 48 с.
3. Кодекс провайдерів щодо захисту дітей у глобальній мережі та на Інтернет-ресурсах [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.la-strada.org.ua/ucp_mod_news_list_show_233.html
4. Буданов С. А. Правовое обеспечение информационной безопасности несовершеннолетних: дис. ... канд. юрид. наук : 05.13.19 / С. А. Буданов. – Воронеж, 2006. – 220 с. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.dissercat.com/content/pravovoe-obespechenie-informatsionnoi-bezopasnosti-nesovershennoletnikh>

УДК 342.9 (043.2)

Веселов М. Ю., к.ю.н., с.н.с., доцент,
Донецький юридичний інститут МВС України, м. Донецьк, Україна

ЗАВДАННЯ ДЕРЖАВТОІНСПЕКЦІЇ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ АДМІНІСТРАТИВНОЇ РЕФОРМИ В УКРАЇНІ

За роки незалежності України її законодавство зазнало суттєвих змін, які торкнулися практично усіх галузей права. Зрозуміло, що створення абсолютно нової правової бази діяльності держави не могло бути одночасним. Продовжується поступове реформування адміністративного законодавства. Ще існують інститути права або окремі напрямки управлінської діяльності, які концептуально залишились незмінними, тільки частково пристосувались до нових умов, і не повністю відповідають вимогам сьогодення.

Перспективи інтеграції України до ЄС висувають перед державною владою певні умови, серед яких зниження кількості аварійності на вулицях та дорогах країни, а також удосконалення нормативно-правової бази, приведення вітчизняних нормативно-правових актів у відповідність до міжнародних норм та стандартів. У контексті таких перетворень не може залишатися не змінною і діяльність відповідних органів публічної адміністрації, зокрема, Державтоінспекції МВС України. Перше, з чого треба починати реформування державних структур, на наш погляд, це переосмислення їх завдань у структурі існуючої системи управління. Що стосується органів та підрозділів ДАІ, то основною цариною їх діяльності є забезпечення безпеки дорожнього руху.